

Arhivska oznaka:
HR-DARI-1360

Naslov:
Kotarska komisija za agrarnu reformu i kolonizaciju Rab (arhivski fond,
1946-1948)

Vrijeme nastanka:
1946-1948 g.

Razina:
Fond

Sadržaj:
Gradivo dominantno sadrži agrarne predmete po poreznim općina otoka Raba, i to one vezane uz ukidanje agrarnih odnosa feudalnog karaktera. Uglavnom nisu sačuvane izvorne evidencije kao ni izvorna obavijesna pomagala. Dok su za otok Rab sačuvane odluke o ukidanju agrarnih odnosa feudalnog karaktera ali ne i evidencije, za otok Pag je sačuvan imenik obrađivača zemlje podnositelja prijava, ali uz tek fragmente samih odluka. Odluke o agrarnim objektima i subjektima sačuvane su fragmentarno, i to samo za otok Pag, ali postoji trag u obliku skupnog iskaza odnosno popisa tih odluka za oba otoka. Poslovna korespondencija sačuvana je za dio 1946. i 1947. godine, a iz samog početka djelovanja 1946. godine i izvorno izdvojeni normativni spisi. Postspisi do sredine 1950-ih dokumentiraju završetak postupka agrarne reforme vezan uz žalbe i knjiženja odluka nakon prestanka djelovanja stvaratelja, a sačuvani su u posebnoj seriji ali i kao dio agrarnih predmeta. U gradivu je kao podfond pohranjena i poslovna korespondencija Kotarske komisije za agrarnu reformu i kolonizaciju Pag za 1946. i 1947. godinu. Spisi iz 1946. godine sadrže okružnice, zapisnike konferencija Okružne komisije za agrarnu reformu i kolonizaciju Sušak pa i druge dopise koji se uz podatke o stanju i razvoju reforme na području Paga referiraju i na rad Komisije u Rabu pa time kompenziraju ne cjelovitost poslovne korespondencije Komisije u Rabu za 1946. godinu. Tema kolonizacije kao dio ukupnog procesa agrarne reforme u fondu je zbog specifičnosti lokalne sredine manje zastupljena, i to samo vezano uz otok Pag. Zapisnik o likvidaciji stvaratelja i primopredaji spisa sljedniku iz prosinca 1948. godine izuzetno je značajan i informativan statusni izvor za povijest stvaratelja i tijekom kretanja dokumentacije, pruža precizan uvid u poslovanje stvaratelja i rezultate agrarne reforme na otocima Rabu i Pagu u tom trenutku. Zbog svih popisanih odluka s pratećim podacima o novim i starim vlasnicima koje sadrži značajno kompenzira nedostatak izvornih evidencija.

Količina:
0.8 Metar

Vrsta gradiva:
Podaci

Jezik:
Hrvatski

Pismo:
Latinica

Posjednik:
Državni arhiv u Rijeci

Licenca:
Javno dobro

Mjesto:
PAG

Oznaka arhiva:
HR-DARI

Povijest:

Kotarska komisija za agrarnu reformu i kolonizaciju Rab je 1.10.1947. godine kao sljednik preuzela cjelokupnu dokumentaciju ukinute Kotarske komisije za agrarnu reformu i kolonizaciju Pag čije poslovanje je pridružila svom djelokrugu. Gradivo Kotarske komisije za agrarnu reformu i kolonizaciju Rab je nakon njene likvidacije u prosincu 1948. godine preuzeo Kotarski narodni odbor Rab čija povjereništva i odjeli su kao sljednici još do sredine 1950-ih po potrebi vršili administrativne poslove vezane za rad ukinute Komisije. Dokumentacija je nakon toga desetljećima bila pohranjena zajedno s gradivom drugih ukinutih upravnih tijela kotarske, gradske i općinske razine u pismohranama lokalnih upravnih tijela sve do travnja 2021. godine kad je Državni arhiv u Rijeci preuzeo spomenuto javno gradivo s Raba od Primorsko-goranske županije – ispostave Rab. U Arhivu je od prezetog gradiva formirano više arhivskih fondova, među njima i Kotarska komisija za agrarnu reformu i kolonizaciju Rab. Sređivanju fonda pristupljeno je u veljači 2022. godine.

Iako je Kotarska komisija za agrarnu reformu i kolonizaciju Rab 1947. godine preuzela cjelovito gradivo likvidirane Kotarske komisije za agrarnu reformu i kolonizaciju Pag i takvog ga zajedno s dokumentacijom nastalom nakon spajanja dvije komisije, dakle gradivom koje se odnosi na oba otoka, po likvidaciji krajem 1948. godine predala svom sljedniku Kotarskom narodnom odboru Rab, kroz neko neutvrđeno vrijeme u pismohrani gdje je gradivo bilo pohranjeno evidentno je došlo do razdvajanja odnosno odvajanja i preseljenja gradiva koje se odnosi na otok Pag, kako gradiva Kotarske komisije Pag prije njene likvidacije ali i gradiva Kotarske komisije za agrarnu reformu i kolonizaciju Rab nastalog nakon ukidanja paške komisije 1.10.1947. godine. Ta dokumentacija je, izravno ili ne, bila premještena u pismohranu Ureda za imovinsko-pravne poslove Županije zadarske i pismohranu Županijskog ureda imovinsko-pravnih poslova Zadarske županije, Ispostave Pag. Postupak nije vođen dosljedno jer je ipa

Status dostupnosti:

JAVNO

Napomena:

Napomena o jezicima i pismima: Sporadično na lokalnom narječju i na srpskom jeziku.; Sačuvanost: U fondu nedostaju pojedine cjeline a i dio sačuvanih je fragmentaran. Izvorne evidencije i uredske knjige uglavnom nisu sačuvane.

Vrsta zapisa:

Tekst

Vrsta sadržaja:

Tekstualni dokumenti

Arhivska oznaka:
HR-DAZD-114

Naslov:
Serdarija Rab (arhivski fond, 1824-1837)

Vrijeme nastanka:
1824-1837 g.

Razina:
Fond

Sadržaj:
Fond sadrži razne okružnice i tiskovine o formiranju cijena na tržnicama za žitarice, grahorice i mahunarke. Veliki dio spisa čine tjedna službena izvješća serdara; potvrde o sudskim pristojbama, priznanice o raznim uplatama; dopisi o uzgoju krumpira na Rabu. U ovom fondu nalaze se razni popisi: popis sela, svećenika, glavara, pristava i čauša Rapske serdarije; popisi za novačenje pandura; popisi žitelja Lopara koji trebaju platiti šumske štete; popisi dužnika za naplatu desetine; popisi za posudbu iz javne blagajne. Česte su i prijave pandura zbog lova svinja po šumama, izvještaji o drugim šumskim štetama, o korištenju javnoga dobra za ispašu. Među spisima ovog fonda nalaze se i obavijesti glavara sela o potrebnim drvima za podizanje mostova; obavijesti o zatvorenicima zbog krađe. Posebno su zanimljivi izvještaji o raznim svjedočenjima pojedinaca o krađama i transportu soli.

Količina:
0.3 Dužni metar

Vrsta gradiva:
spisi

Jezik:
Talijanski

Pismo:
Latinica

Posjednik:
Državni arhiv u Zadru

Licenca:
Javno dobro

Mjesto:
LOPAR

Oznaka arhiva:
HR-DAZD

Povijest:
Gradivo ovoga fonda nalazilo se među spisima Okružnog poglavarstva Zadar, svež. 104. i 105.

Status dostupnosti:
JAVNO

Napomena:
Osobni podaci: NE; Autorska prava: NE; Sačuvanost: Fragmentarno sačuvano.

Vrsta zapisa:
Tekst

Vrsta sadržaja:
Tekstualni dokumenti